

וממנו היו קונים קרבנות ציבור בשביל כל ישראל, אף בשביל אלו שלא נמצאו שקלים שלהם בין השקלים שנטל הגזבר.

ולהלך יתבאר בעזה"י מה הדין, כששלחו בני העיר את שקליהם ביד שליח, עד מתי המעות ברשותם, וממתי נכנסו המעות לרשות הקדש.

א. אבדו השקלים קודם שנתרמה תרומה.

לדברי הכל, כל זמן שלא תרמו הגזברים מעות מהלשכה, לקנות בהם קרבנות ציבור, המעות שביד השליח, בחזקת בני העיר, והשליח נחשב כשומר את המעות בעבורם.

ולפיכך, כשנגנבו המעות או אבדו, אם היה השליח שומר חנם, נשבע לבני העיר שבועת השומרים, ופטור מלשלם להם [כדין שומר חנם]. ואם היה שומר שכר, חייב לשלם להם [כדין שומר שכר]. וכשהיה הדבר באונס, כגון שנגנב על ידי לסטים מזוין, או שאבדו המעות על ידי שטבעה ספינתו בים, אפילו היה השליח שומר שכר, נשבע לבני העיר שבועת השומרים, ופטור מלשלם להם [כדין שומר שכר].

ומאחר שלא יצאו בני העיר ידי חובת מחצית השקל, עליהם לשלוח מעות אחרים תחת הראשונים, [כשהשליח משלם להם תחת מה שאבד, ישלחו מעות אלו. וכשהוא פטור מלשלם להם, יתנו כל אחד פעם נוספת מכיסו].

ב. אבדו השקלים אחר שנתרמה התרומה.

לדעת משנתנו – כשהגזברים תורמים את הלשכה, ליטול משם מעות לקרבנות ציבור, דעתם, שבמעות שנטלים, יהא חלק לא רק לאלו שכבר הגיעו מעותיהם ללשכה, אלא אף לאלו שגבו מהם מעות ועוד לא הגיעו ללשכה, ועל אלו שעתידים לגבות מהם מעות [=תורמים על הגבוי ועל העתיד לגבות], ולפיכך מאחר שכבר תרמו בשביל כל אלו, מאותה שעה נחשב אותו ממון כמי שנכנס לרשות גזברים, ויצאו בעלים ידי חובתם, והשליח נחשב כשומר בשביל הקדש.

ואם כן, כשאבד הכסף או נגנב, אם היה השליח שומר חנם, נשבע לגזברים שבועת השומרים, ופטור מלשלם להם [כדין שומר חנם]. ואם היה שומר שכר, חייב לשלם להם [כדין שומר שכר]. וכשהיה הדבר באונס, כגון שנגנב על ידי לסטים מזוין, או שאבדו המעות על ידי שטבעה ספינתו בים, אפילו היה השליח שומר שכר, נשבע לגזברים שבועת השומרים, ופטור מלשלם להם [כדין שומר שכר].

ולדעת החולקים על משנתנו – כשהגזברים תורמים את הלשכה, ליטול משם מעות לקרבנות ציבור, דעתם, לתרום רק עבור אלו שכבר הגיעו שקליהם ללשכה [=אין